

Den lokale undervisningsplan
for
Social- og sundhedshjælperuddannelsen
Afsnit 2 og 3

SOSU Esbjerg

Gældende fra den 1. januar 2017

Indhold

1.0 Generelt om skolen	1
2.0 Hovedforløb, Social og sundhedshjælper.....	1
2.1 Praktiske oplysninger	1
2.2 Pædagogiske, didaktiske og metodisk grundlag	1
Organisering af undervisning.....	1
Elevsammensætning.....	2
Lærerrollen	2
2.3 Kriterier for vurdering af elevens kompetencer og forudsætninger	2
2.4 Undervisningen i hovedforløbet	2
Skoleundervisningen.....	2
Skole- praktikplan	3
2.5 Fremgangsmåde ved vurdering af elevernes egnethed ved optagelse til skolepraktik.....	4
2.6 Indholdet i skolepraktik, samt praktikbedømmelse af elever i praktik.....	4
2.7 Bedømmelsesplan	4
Oversigt over bedømmelsesform	5
2.8 Eksamensregler	6
Prøve i uddannelsesspecifikt fag	6
Afsluttende prøve	6
Bedømmelse i praktikken	6
Eksamensregler.....	7
2.9 Samarbejde med det faglige udvalg, praktikvirksomheden og elev	7
De 5 pejlemærker	7
Praktikuddannelsen	8
2.10 Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr	8
2.11 Overgangsordninger ved skift mellem 2 uddannelsesordninger	8
3.0 Læringsaktiviteter.....	9
3.1 Varighed	9
3.2 Arbejdstid	9
3.3 Læringsmiljøet.....	9
3.4 Læringselementer	10
1. skoleperiode.....	11
2. skoleperiode.....	14
3. skoleperiode.....	18

1.0 Generelt om skolen

Der henvises til [det generelle afsnit](#).

2.0 Hovedforløb, Social og sundhedshjælper

2.1 Praktiske oplysninger

Til Social- og sundhedshjælperuddannelsen, er tilknyttet et tværfagligt lærerteam, uddannelsesvejledere og en sekretær. Eleverne optages til uddannelsen tre gange årligt hhv. januar, april og august. Uddannelsens varighed for EUD og EUV3 elever er 1 år og 2 måneder. For EUV1 er der en afkortning af hele praktikperioden og for EUV2 elever kan der individuelle afkortninger i forhold til praktikken. For nærmere information omkring elevtyper henvises til [skolens hjemmeside](#).

Undervisningen finder sted på SOSU Esbjerg, Gjesinglund Alle 8, 6715 Esbjerg N.

Kommunen er den ansættende myndighed. Praktikuddannelsen finder sted i det primærkommunale område.

2.2 Pædagogiske, didaktiske og metodisk grundlag

Undervisningen i skoleperioderne er med indlagte tematiseringer for at fremme elevernes forståelse af tværfaglige og tværsektorielle sammenhænge og helheder. Metoderne i undervisningen tilrettelægges så den understøtter både den praktiske og teoretiske læring, hvor elevernes erfaring inddrages i videst muligt omgang.

Organisering af undervisning

I den tematiserede del af undervisningen understøtter fagene hinanden og der tages udgangspunkt i praktiske situationer og problemstillinger fra elevernes arbejdsområder. Den praksisnære undervisning skal styrke elevernes evne til at koble teori og praksis.

For at fremme den praksisrelaterede undervisning, tages der udgangspunkt i forskellige former for praktiske øvelser, hvor elevernes relevante erfaring fra skoleperioderne og praktikken inddrages aktivt i undervisningen. Metoder som anvendes i uddannelsen er bl.a.; simulation, innovation, SOSU SKILLS, forumspil, refleksion, hvor elevernes viden, færdigheder og holdninger sættes i spil.

Der gøres ligeledes brug af korte teoretiske oplæg, hvor eleverne får den samme gennemgang. Heri ligger også dialog, hvor det forventes at eleven aktivt indgår i videns og erfaringsdeling og dermed bidrager til fælles læring. Der arbejdes yderligere efter metoden "Flipped Classroom", enten inden undervisningen eller i undervisningstiden, hvor eleverne ser teoretiske videooplæg, således at undervisningstiden efterfølgende kan differentieres og anvendes som ægte læretid for den enkelte elev.

Der arbejdes med forskellige pædagogiske teorier bl.a. teori om læringsstile og Cooperative Learning.

Endvidere arbejdes med digitale undervisningsmetoder og materialer, der kan understøtte differentiering, eksempelvis e-bøger, apps, videooptagelse, og digitale testværktøjer.

I løbet af de 3 første skoleperioder får eleverne nogle emneområder som de skal fordybe sig i, enten individuelt eller i grupper. Emnerne kan enten være selvvalgte eller fastlagt af læreren. Hensigten er at øve sig i viden søgning, bearbejdning, refleksion og samarbejde.

Elevsammensætning

På de enkelte hold kan der forekomme elever på både ekspert- og avanceret niveau. Undervisningsdifferentiering tænkes derfor bredt ind i både undervisningsplanlægningen og gennemførelsen af undervisningen.

Lærerrollen

Det er læreren, som har ansvaret for at lede undervisningen, der skal føre til at eleverne kan tilegne sig uddannelsens kompetencer.

Læreren fungerer typisk i følgende roller:

- Som lærer, der formidler viden inden for et veldefineret emne
- Som vejleder, når eleverne arbejder individuelt eller i grupper
- Som facilitator, når eleverne fx indgår i simulations og case-baserede læringsituationer
- Som kontaktlærer, der vejleder og rådgiver i forhold til elevens personlige uddannelsesplan

2.3 Kriterier for vurdering af elevens kompetencer og forudsætninger

Der henvises til [det generelle afsnit](#) pkt. 1.4

2.4 Undervisningen i hovedforløbet

Social- og sundhedshjælperuddannelsen har en varighed af 1 år og 2 måneder for EUD og EUV3 elever. For EUV 1 afkortes med hele praktikperioden og for EUV 2 elever afkortes praktikperioden individuelt.

Skoleundervisningen

I løbet af første 1. skoleperiode introduceres eleverne til uddannelsen samt studieteknik.

I skoleundervisningen indgår nedenstående fag:

- Uddannelsesspecifikke fag:
 - Social- og sundhedshjælperens rolle
 - Mødet med borgeren
 - Personlig hjælp, omsorg og pleje
 - Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering

- Valgfag:
 - Der udbydes 2 ugers valgfag Engelsk E eller andet relevant

- Valgfri specialefag udbydes på 3. skoleperiode.

Der udbydes følgende fag:

 - SOSU-hjælperens opgaver i det palliative forløb

- På bygning:

Der udbydes 3 valgfri specialefag som på bygning:

 - Samarbejde med borgeren med demens og pårørende:
Planlagt som et splitforløb med 3 dage i forlængelse af 1. skp. samt 2 dage i forlængelse af 1. praktik
 - Livskvalitet og forebyggelse af ensomhed: I forlængelse af 2. skp.
 - Mødet med borgeren med psykisk sygdom: I forlængelse af 2. praktik

De 4 valgfrie specialefag skal bestås for at kunne gå til den afsluttende eksamen på 4. skoleperiode.

Skole- praktikplan

Uddannelsens til social-og sundhedshjælper, er en vekseluddannelse med 4 skoleperioder og 3 praktikperioder. For EUV1* elever afkortes med hele praktikperioden og EUV2* elever vurderes det individuelt.

Skematisk oversigt over uddannelsen:

1. skoleperiode	4 uger 3 dage inkl. valgfag
På bygning: Samarbejde med borgeren med demens og dennes pårørende	3 dage
1.praктикperiode	12-15 uger*
På bygning: Samarbejde med borgeren med demens og dennes pårørende	2 dage
2. skoleperiode	5 uger 2 dage inkl. valgfag
På bygning: Livskvalitet og forebyggelse af ensomhed	1 uge
2. praktikperiode:	12-15 uger*
På bygning: Mødet med borgeren med psykisk sygdom	1 uge
3. skoleperiode	6 uger inkl. 1 uge valgfrit specialefag: Sosu-hjælperens opgaver i det palliative forløb, samt 3 dage til eksamen i et uddannelsesspecifikt fag
3.praктикperiode	12-15 uger*
4. skoleperiode	1 uge Afsluttende eksamen

2.5 Fremgangsmåde ved vurdering af elevernes egnethed ved optagelse til skolepraktik

Ikke relevant for uddannelsen.

2.6 Indholdet i skolepraktik, samt praktikbedømmelse af elever i praktik

Ikke relevant for uddannelsen.

2.7 Bedømmelsesplan

I slutningen af 2. skoleperiode bedømmes den enkelte elev ud fra bestået/ ikke bestået for de uddannelsesspecifikke fag, i 3. skoleperiode bedømmes eleven med en standpunktskarakter ud fra 7 trin skalaen. I bedømmelsen indgår lærerens vurdering af elevens standpunkt i forhold til de fastsatte uddannelsesspecifikke fag mål for skoleperioden. Her vil eleven få indblik i det aktuelle faglige niveau set i forhold til de beskrevne fag mål og læringsmål. For de enkelte læringselementer som indgår i bedømmelsesgrundlaget henvises til afsnit 3 "Læringsaktiviteter".

Elever på talentspor (læs mere i [det generelle afsnit](#)) vurderes på ekspertniveau i faget "Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering"

Elever på hhv. avanceret og ekspert niveau bedømmes med udgangspunkt i Leif Rye Hauerslevs taksonomi. I forhold til de uddannelsesspecifikke fag mål, er der udfærdiget læringsmål, som fortæller eleverne hvad de skal vide og kunne og på hvilket niveau de skal vide og kunne det. Til dette er anvendt nedenstående taksonomiramme.

LRH-Taksonomien er udviklet af Leif Rye Hauerslev som støttetaksonomi til Kvalifikationsrammen for Livslang Læring. Taksonomien er udviklet med henblik på anvendelse i forbindelse med erhvervsuddannelsesområdet - svarende til Kvalifikationsrammens niveau 1-5.

Viden		Færdigheder		Kompetencer	
Komplekse niveau (Forstå)	Deltageren kan: - Forklare - Sammenligne - Reflektere - Vælge - Kritisere - Bedømme - Generere - Variere - Forholde	Komplekse niveau (Avanceret, elite, ekspert)	Deltageren kan: - Uddrage - Eksperimentere - Frembringe - Udvælge - Evaluere - Formidle - Vurdere	Komplekse niveau (Kan selvstændigt udvikle)	Deltageren kan: - Innovere - Skabe - Planlægge - Se forskelle - Tilvirke - Generalisere - Selvstændiggøre - Udvikle
Alsidige niveau (Vide)	Deltageren kan: - Redegøre for - Diskutere - Demonstrere - Udlede - Løse	Alsidige niveau (Øvet, rutineret)	Deltageren kan: - Beherske - Indhente - Skelne - Afprøve - Begrunde - Udarbejde - Udføre - Anvende	Alsidige niveau (Kan handle selvstændigt i ukendte situationer)	Deltageren kan: - Se sammenhænge - Afgøre - Tage initiativ - Tage ansvar
Grundlæggende niveau (Have kendskab)	Deltageren kan: - Gentage - Referere - Navngive - Reproducere - Søge vejledning - Beskrive	Grundlæggende niveau (Begynder)	Deltageren kan: - Efterligne - Medvirke - lagttage - Identificere	Grundlæggende niveau (Kan handle selvstændigt i kendte situationer under vejledning)	Deltageren kan: - Foretage - Være bevidst - Acceptere - Registrere - Opsøge - Imitere

Når et fag afsluttes, får eleven en standpunktsbedømmelse. Bedømmelsen er en absolut bedømmelse, hvor læreren vurderer elevens standpunkt i forhold til fagets mål.

De uddannelsesspecifikke fag og afsluttende prøve bedømmes med en karakter efter 7-trinsskalaen og valgfrit specialefag bedømmes med bestået/ikke bestået.

For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have bestået de uddannelsesspecifikke fag samt de valgfrie specialefag.

Oversigt over bedømmelsesform

Uddannelses specifikke Fag	Skp.1	Skp.2	Skp.3
Social og sundhedshjælperens rolle	Bestået/ ikke bestået	Bestået/ ikke bestået	Standpunkt
Mødet med borgeren	Bestået/ikke bestået	Bestået/ ikke bestået	Standpunkt
Personlig hjælp, omsorg og pleje	Bestået/ikke bestået	Bestået/ ikke bestået	Standpunkt
Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering	Bestået/ikke bestået	Bestået/ ikke bestået	Standpunkt

2.8 Eksamensregler

På 3 skoleperiode afvikles der prøve i:

- Et af de 4 uddannelsesspecifikke fag
- For elever der som valgfag følger Engelsk på E niveau, bliver faget udtrukket til prøve (jf. uddannelsesordningen)

På 4. skoleperiode afvikles der prøve i:

- Kompetencemålene

Prøve i uddannelsesspecifikt fag

Der afholdes en mundtlig prøve i et af de uddannelsesspecifikke fag. Tre uger før prøven udtrækkes, hvilket fag det enkelte hold skal til prøve i. Faget offentliggøres på skolens hjemmeside. Standpunktskarakterer fra 3. skoleperiode er afsluttende karakter i de fag, der ikke udtrækkes til prøve. For det udtrukne fag indgår både standpunktsbedømmelsen og prøvekarakteren, som afsluttende karakter.

Formål: At vurdere og dokumentere elevens faglige kompetencer i det udtrukne fag.

Mål: At eleven gennem prøven viser sit faglige standpunkt inden for det udtrukne fag svarende til målene for faget.

Eksamensgrundlag, bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier udleveres i eksamensvejledningen i forbindelse med prøven.

Afsluttende prøve

Erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper har som overordnet formål, at eleverne gennem skoleundervisning og praktikuddannelse opnår viden og færdigheder inden for det overordnede kompetenceområde:

Professionel omsorg, pleje og praktisk hjælp i et rehabiliterende perspektiv inden for det primærkommunale område.

Eksamensgrundlag, bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier, udleveres i eksamensvejledningen i forbindelse med prøven.

Bedømmelse i praktikken

Ved afslutningen af hver praktikperiode skal praktikstedet vurdere, om eleven kan få godkendt sin praktikperiode i henhold til praktikmålene.

Det er samme mål der er beskrevet for alle 3 praktikker, men der sker en progression i løbet af uddannelsen, således at alle målene skal være nået på avanceret niveau efter den sidste praktik. Jf. definition af præstationsstandarder – BEK nr. 367 af 19/04/2016 § 34.

Der kan være enkelte mål, som eleven af forskellige grunde ikke kan nå i den respektive praktik. Er dette tilfældet, kan eleven alligevel få godkendt praktikken. I sådanne tilfælde skal det fremgå af

praktikerklæringen, hvad det er eleven ikke har nået, og derfor skal arbejde videre med i næste praktikperiode.

Eleven, der ikke har opnået bedømmelsen godkendt i en praktikperiode, tilbydes af den ansættende arbejdsgiver fastlagt praktikforløb og vurderes på ny.

For at understøtte elevens læring i uddannelsen skal bilag til [praktikerklæringen](#) benyttes. Bilaget er et arbejdsredskab, som skal udfyldes af praktikstedet og medgives eleven efter hver praktik. Eleven er forpligtet til at inddrage bilaget i en forventningssamtale på sit nye praktiksted.

Eleven, der ikke har bestået alle praktikker, kan gå til afsluttende prøve og få udstedt skolebevis. For at der kan udstedes uddannelsesbevis, skal eleven have bestået alle praktikker samt modtaget skolebevis.

Eksamensregler

Der henvises i øvrigt til skolens eksamensregler i [det generelle afsnit](#).

2.9 Samarbejde med det faglige udvalg, praktikvirksomheden og elev

Vekselvirkning mellem skoleundervisning og praktikuddannelse skal sikre:

- at uddannelsen udgør en meningsfuld helhed for eleven, der stimulerer lyst og interesse for uddannelsen og dermed elevens kommende erhvervsfunktion
- at vekselvirkningen styrker elevens aktive tilegnelse af viden, færdigheder og holdninger ved hjælp af faglige læringsmål forud for hvert skole- og praktikforløb.

Elevens elektroniske uddannelsesbog er det samarbejdsredskab, som bruges til at skabe sammenhæng mellem elev, skole og praktik.

De 5 pejlemærker

Undervisningen i skolen og vejledningen i praktikken skal bidrage til elevens dannelse til erhvervet og tilrettelægges med udgangspunkt i de fem pejlemærker.

1. **At være nysgerrig.** At være interesseret i at lære nyt, at stille undrende spørgsmål og være åben for at gå nye veje i læringsprocesser.
2. **At være reflektiv.** At stoppe op, forholde sig til situationen og inddrage teori med henblik på at opnå læring.
3. **At indgå i relationer.** At have interesse for andre mennesker, mestre hensigtsmæssig adfærd og kommunikation afhængig af situationen.
4. **At være empatisk.** At kunne genkende og anerkende andres følelser for dermed at opnå evnen til at sætte sig i andres sted.

5. **At handle etisk.** At handle fornuftigt og rigtigt ud fra beskrevne normer og værdier og ud fra gældende love og retningslinjer

For at understøtte elevens evne til at reflektere, arbejdes der i skoleundervisningen såvel i praktikken med en fælles refleksionsmodel. Formålet er at motivere til læring samt at opnå de erhvervsfaglige kompetencer.

Praktikuddannelsen

Praktikuddannelsen giver eleven mulighed for at tilegne sig erhvervsfaglig kompetence i et praksisfællesskab gennem udførelse af – og refleksion over daglige arbejdsopgaver inden for området.

Praktikuddannelsen og vejledningen i tilknytningen hertil tilrettelægges, så den understøtter elevens tilegnelse af viden, færdigheder og kompetencer.

Elevens praktikuddannelse består af længerevarende forløb, hvor eleven dels får forskellige og varierede erfaringer med borgere med sociale, psykiske og somatiske problemer og behov. Praktikken er planlagt inden for de kommunale områder, hvor eleven får kendskab til de kommunale sundheds- og servicetilbud.

Elevens praktiksted planlægger praktikuddannelsen i overensstemmelse med uddannelsesordningen.

For at skabe helhed i uddannelsen, er der vekselvirkning mellem skoleundervisning og praktikuddannelse.

2.10 Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr

På skolen er der relevante faglokaler, der knytter sig til uddannelsen, så som øvestuer og simulationslokaler med velfærdsteknologiske hjælpemidler, naturfagslokaler, skolekøkken og aktivitet og bevægelseslokaler.

Lærerne har en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse eller anden relevant professionsuddannelse inden for relevante uddannelsesområder. Dertil kommer relevant erhvervserfarings og erhvervspædagogisk efteruddannelse. Lærerne deltager løbende på efteruddannelse og konferencer. Endvidere besøger de med jævne mellemrum praktikken for at opretholde de nødvendige kompetencer inden for området.

2.11 Overgangsordninger ved skift mellem 2 uddannelsesordninger

Nuværende undervisningsplan er gældende for alle elever, der påbegynder social og sundhedshjælperuddannelsen efter 1. januar 2017.

Elever der har gennemført et GF2 SSH eller Gf2 SSA efter den 1. januar 2017 kan optages direkte på social og sundhedshjælperuddannelsen uden supplerings.

Elever der har gennemført et GF2 SOSU i perioden 1. august 2015-31. december 2016 kan optages direkte på social og sundhedshjælperuddannelsen uden supplerings.

Elever på hold påbegyndt SSH uddannelsen før 1. januar 2017 afslutter uddannelsen efter dertilhørende bekendtgørelser og uddannelsesordning.

Enkelte elever overgår til hold efter ny ordning med en individuel uddannelsesplan, når der ikke længere er mulighed for at følge hold efter gammel uddannelsesordning (før 1. januar 2017)
 For elever med en delvist gennemført SSA foretages en individuel vurdering af meritmuligheder.

3.0 Læringsaktiviteter

Beskrivelserne som vedrører læringsaktiviteterne er direkte rettet til eleven.

3.1 Varighed

Uddannelsen til Social- og sundhedshjælper tager 1år og 2 mdr. Uddannelsen veksler mellem skoleforløb og praktikforløb.

3.2 Arbejdstid

Som elev er du fuldtidsansat af kommune. Det betyder at skoleundervisningen gennemføres som fuldtidsundervisning, svarende til arbejdstiden for en fuldtidsbeskæftiget.

I praktikken er den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid på 37 timer.

Weekendarbejde, aften- og natarbejde samt arbejde på helligdage skal påregnes, jf. overenskomsten.

3.3 Læringsmiljøet

I undervisningen vil du stifte bekendtskab med forskellige læringsmetoder som tilgodeser forskellige læringsstile. Det kan eksempelvis være:

- Tavle undervisning
- Klassedialog
- Gruppearbejde af kortere eller længere varighed
- Cooperativ learning
- Simulation¹
- Scenariebaseret undervisning
- Innovation
- Flipped Classroom
- Projekt
- Den løsningsorienterede arbejdsmetode
- Eksperimenterende læring/forsøg
- Praktiske øvelser
- Fysisk aktivitet
- Case-baseret læring
- Videoptagelse med feedback

¹ **Simulation** er en imitation (efterligning) af noget virkeligt, hvor der kan øves færdigheder så praksisrelateret som muligt. Anvendes som pædagogisk metode ud fra en 3 trins model.

3.4 Læringselementer

I nedenstående oversigt kan du se hvilke uddannelsesspecifikke fag mål og læringselementer, der indgår i de forskellige skoleperioder i uddannelsen. Nogle uddannelsesspecifikke fag mål indgår i relevante temaer for den pågældende skoleperiode, mens andre mål støtter op til enkelte temaer på skoleperioderne.

Nedenstående oversigt viser en inddeling af fag og uddannelsesspecifikke fag mål i skoleperioderne 1.,2. og 3. Fagene har hver deres farve og inddelt i mål for avanceret og ekspert. Dette betegnes med 1 for avanceret og 1.1 for ekspert.

Personlig hjælp, omsorg og pleje	Sundhedsfremme, Forebyggelse og Rehabilitering	Mødet med borgeren	Social og sundhedshjælperens rolle
----------------------------------	--	--------------------	------------------------------------

1. skoleperiode

Mål	Fag og fagmål som indgår i temaet	Læringselementer
1.	Eleven kan anvende viden om menneskets grundlæggende behov og funktionsniveau til i samarbejde med borgeren at planlægge, udføre og evaluere pleje- og omsorgsopgaver, der fremmer borgerens egenomsorg.	<ul style="list-style-type: none"> • Maslow • Omsorg/ egenomsorg • Ressourcer • Belastninger • Arbejdsmodellen • Hygiejniske principper (naturfagsbog) i forhold til praktiske opgaver • Smittemåde • Smitteveje • Værnemidler • Hygiejniske principper i forhold til personlhygiejne • ADL • Rehabilitering i forhold til praktisk og personlig hjælp • Aldring, fysisk, psykisk og socialt • Arbejdsmodellen • Professionelt arbejdsfelt • Komplex ikke kompleks borgerforløb • Hverdagsobservation • Triage • ISBAR • ABCDE • TOPS Modeller • Samarbejde med andre faggrupper • 4 fokuspunkter (Lyt. Observer, reflekter og reager • Anatomi og fysiologi
2.	Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper og procedurer for madhåndtering, skift af sengelinned, sortering af vasketøj og rengøring til selvstændigt at forebygge smittespredning og afbryde smitteveje samt selvstændigt udføre praktiske opgaver i hjemmet.	
3.	Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper, afbrydelse af smitteveje, procedurer for personlig hygiejne, mund- og tandpleje samt medicin håndtering som delegeret opgave, til selvstændigt at udføre pleje- og omsorgsopgaver hos borgeren.	
4.	Eleven kan anvende viden om samarbejde i den rehabiliterende indsats til at kunne involvere og aktivere borgeren i prioriteringen og udførelsen af praktisk og personlig hjælp.	
5.	Eleven kan anvende viden om alderssvækkede borgers funktionsniveau, behov og hyppigst forekommende kroniske sygdomme til at kunne planlægge, udføre og evaluere personlig hygiejne og plejeopgaver med omsorg og respekt for det enkelte menneske.	
6.	Eleven kan, med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Værktøjer til tidlig opsporing, anvende viden om principperne for observation af borgerens almene sundhedstilstand til at kunne reagere hensigtsmæssigt herpå, herunder varetage dokumentation og tage kontakt til relevante fagpersoner.	
7.	Eleven kan anvende viden om kroppens opbygning og funktion, herunder den fysiske og psykiske aldringsproces, til at kunne observere og identificere typiske symptomer på ændret adfærd samt iværksætte relevante handlinger.	

1.	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence	<ul style="list-style-type: none"> • Rehabilitering • Hverdagsrehabilitering • Borgerinddragelse • Tværfagligt samarbejde • ADL • Funktionsevne • Aktivitetsanalyse • Planlægning af aktiviteter • Livskvalitet • Kajandi • Siri Næss • Ressourcer • Selvbestemmelsesret og borgerinddragelse • Motivation • Antonowsky • Sundhedsbegreb • Sundhedsfremme • Sygdomsforebyggelse • KRAM • Netværk • Mestring • Rehabiliteringsforløb • Guidning • Vejledning • Aktiv lytning • Anerkendende kommunikation • Arbejds miljø • Forflytning • Forebyggelse af arbejdsbetinget belastninger og arbejdsulykker • Velfærds teknologi og hjælpemidler • Ergonomiske teknikker
1.1	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i sammenligning, valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.	
2.	Eleven kan anvende viden om samarbejde og borgerinddragelse til at kunne understøtte borgerens selvbestemmelsesret i eget liv.	
2.1	Eleven kan anvende viden om samarbejde og borgerinddragelse til at kunne vurdere og begrunde , hvordan borgerens selvbestemmelsesret i eget liv kan understøttes.	
3.	Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne arbejde forebyggende samt vejlede borgeren i sunde valg.	
3.1	Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne identificere og iværksætte forebyggende initiativer samt vejlede borgeren i sunde valg.	
8.	Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.	
8.1	Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder finde og anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.	
9.	Eleven kan anvende viden om kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.	
9.1	Eleven kan anvende viden om og begrunde valg af kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.	
10.	Eleven kan anvende viden om arbejdsmiljø og ergonomi til selvstændigt at planlægge og udføre forflytningsopgaver, herunder forebygge arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.	
10.1	Eleven kan anvende viden om arbejdsmiljø og ergonomi til selvstændigt at planlægge og udføre forflytningsopgaver, herunder vurdere og begrunde hvordan arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker kan forebygges ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.	

3.	Eleven kan anvende viden om mellem menneskelige relationer, kommunikation, ligeværdighed og empati til selvstændigt at planlægge og gennemføre den professionelle samtale med borgeren og pårørende.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikation • Empati • Ligeværdighed • Transaktionsanalysen • Samarbejde og konflikthåndtering • Psykisk arbejdsmiljø • Mundtlig og skriftlig fagsprog og dokumentation
4.	Eleven kan anvende viden om kommunikation, samarbejde og konflikthåndtering i mødet med borgeren til selvstændigt at medvirke til udvikling af et godt psykisk arbejdsmiljø.	
6.	Eleven kan anvende viden om mundtligt og skriftligt fagsprog til at formidle og dokumentere observationer hos borgeren.	
1.	Eleven kan anvende viden om social- og sundhedsvæsenets opbygning og lovgivning, fx tavshedspligt, aktindsigt og samtykke til at kunne varetage social- og sundhedshjælperens arbejdsområde.	<ul style="list-style-type: none"> • Sundhedsvæsenets opbygning • Tavshedspligt, • Aktindsigt • Samtykke • Oplysningspligt • Underretningspligt • Notatpligt • Informationspligt • Servicelov • Sundhedslov • Delegering • Kvalitetstandarder • Ydelseskatalog • Serviceniveau • Arbejdspladsens organisering • Indflydelse • Ansvar og organisering
2.	Eleven kan anvende viden om Serviceloven og Sundhedsloven, herunder regler for delegering, som ramme for social- og sundhedshjælperens opgaver til at udvælge og varetage arbejdsopgaver inden for eget kompetenceområde.	
5.	Eleven kan anvende viden om lokalt fastlagte kvalitetsstandarder, ydelseskataloger og serviceniveauer til at prioritere opgaver i forhold til borgerens behov og funktionsniveau.	
6.	Eleven kan anvende viden om arbejdspladsens organisering og mulighed for medarbejderindflydelse til selvstændigt at kunne tage medansvar for trivsel på arbejdspladsen.	

2. skoleperiode

Mål	Fag og fagmål som indgår i temaet	Læringselementer
3.	Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper, afbrydelse af smitteveje, procedurer for personlig hygiejne, mund- og tandpleje samt medicin håndtering som delegeret opgave, til selvstændigt at udføre pleje- og omsorgsopgaver hos borgeren.	<ul style="list-style-type: none"> • Medicinhåndtering • Kompleks og ikke kompleks borgerforløb • ADL • Rehabilitering i forhold til praktisk og personlig hjælp • Aldring, fysisk, psykisk og socialt • Arbejdsmodellen • Professionelt arbejdsfelt • Kroniske sygdomme • Kompleks ikke kompleks borgerforløb • Hverdagsobservation • Triage • ISBAR • ABCDE • TOPS Modeller • Samarbejde med andre faggrupper • 4 fokuspunkter (Lyt. Observer, reflekter og reager • Anatomi og fysiologi, • Forandringer • Sygdomslære • Sundhed.dk • Borger.dk • Nem ID • Senior online det Digitale Danmark set med +65 øjne • Symptomlære • Smerter
4	Eleven kan anvende viden om samarbejde i den rehabiliterende indsats til at kunne involvere og aktivere borgeren i prioriteringen og udførelsen af praktisk og personlig hjælp.	
5.	Eleven kan anvende viden om alderssvækkede borgers funktionsniveau, behov og hyppigst forekommende kroniske sygdomme til at kunne planlægge, udføre og evaluere personlig hygiejne og plejeopgaver med omsorg og respekt for det enkelte menneske.	
6.	Eleven kan, med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Værktøjer til tidlig opsporing, anvende viden om principperne for observation af borgerens almene sundhedstilstand til at kunne reagere hensigtsmæssigt herpå, herunder varetage dokumentation og tage kontakt til relevante fagpersoner.	
7.	Eleven kan anvende viden om kroppens opbygning og funktion, herunder den fysiske og psykiske aldringsproces, til at kunne observere og identificere typiske symptomer på ændret adfærd samt iværksætte relevante handlinger.	
8.	Eleven kan anvende viden om digitale redskaber til at vejlede og støtte den ældre borger i adgangen til det digitale Danmark.	
10.	Eleven kan anvende viden om den ældre borgers mulige symptomer ved tilstande som fx cystitis, smerter, væskemangel og udvikling af delir til at kunne tilrettelægge og udføre pleje, omsorg og støtte til borgeren.	
11.	Generhvervelse af førstehjælp på erhvervsuddannelserne, efter Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplaner pr.1. august 2016.	

		<ul style="list-style-type: none"> • Delir • Arbejdsmodellen • Førstehjælp
1.	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.	<ul style="list-style-type: none"> • Rehabilitering • Hverdagsrehabilitering • Borgerinddragelse • Tværfagligt samarbejde • Funktionsevne • Aktivitetsanalyse • Planlægning af aktiviteter • Livskvalitet • Kajandi • Siri Næss • Ressourcer • Antonowsky • Sundhedsbegreb • Sundhedsfremme • Sygdomsforebyggelse • KRAM • Ernæringsrigtig kost • Måltidets betydning • Anretning af mad • Sundhedsstyrelsens/ lokale forebyggelses pakker • KRAM • Aktiviteter • Inddragelse af pårørende og frivillige • ADL • Plejeplan • Træningsplan • Rehabiliteringsforløb • Guidning • Vejledning • Aktiv lytning
1.1	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i sammenligning , valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.	
3.	Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne arbejde forebyggende samt vejlede borgeren i sunde valg.	
3.3	Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne identificere og iværksætte forebyggende initiativer samt vejlede borgeren i sunde valg.	
4.	Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning til i samarbejde med borgeren og pårørende at kunne igangsætte forebyggende og sundhedsfremmende tiltag samt sikre en hensigtsmæssig ernæring.	
4.1	Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning til i samarbejde med borgeren og pårørende at kunne identificere og igangsætte forebyggende og sundhedsfremmende tiltag samt sikre en hensigtsmæssig ernæring.	
5.	Eleven kan anvende viden om lokale forebyggelsespakker til at informere og vejlede borgeren om valg og brug af relevante tilbud.	
5.1	Eleven kan anvende viden om lokale forebyggelsespakker til at sammenligne , informere og vejlede borgeren om valg og brug af relevante tilbud.	
6.	Eleven kan anvende viden om inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne samarbejde om at tilrettelægge intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter ud fra en rehabiliterende tilgang.	
6.1	Eleven kan anvende viden om inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne samarbejde om at vurdere, begrunde og tilrettelægge intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter ud fra en rehabiliterende tilgang.	
7.	Eleven kan anvende viden om plejeplaner og træningsplaner til at kunne arbejde målrettet med borgerens rehabiliteringsforløb ud fra et helhedsorienteret perspektiv.	

7.1	Eleven kan anvende viden om plejeplaner og træningsplaner til at kunne vurdere, begrunde og arbejde målrettet med borgerens rehabiliteringsforløb ud fra et helhedsorienteret perspektiv.	<ul style="list-style-type: none"> • Anerkendende kommunikation • Velfærdsteknologi • Understøtte borgerens funktionsevne • Mestring
9.	Eleven kan anvende viden om kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.	
9.1	Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder finde og anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.	
11.	Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi til at kunne vejlede borgeren i brugen af teknologi, der kan understøtte borgerens funktionsevne og mestring af hverdagslivet.	
11.1	Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi til at finde, sammenligne og vejlede borgeren i brugen af teknologi, der kan understøtte borgerens funktionsevne og mestring af hverdagslivet.	
1.	Eleven kan anvende viden om menneskesyn og etik til at reflektere over etiske dilemmaer i den professionelle omsorg.	<ul style="list-style-type: none"> • Menneskesyn • Etik • Etiske dilemmaer • Refleksion • Kulturbegreber • Livshistorie • Ældrekultur • Virksomhedskultur • Transaktionsanalysen • Samarbejde og konflikthåndtering • Psykisk arbejdsmiljø • Den motiverende samtale • Udad reagerende adfærd • Magtanvendelse • Voldforebyggende indsats • Værdighed
2.	Eleven kan i mødet med borgeren anvende viden om egen og andres kultur, herunder betydning af livshistorie til i et involverende samarbejde med borgeren at understøtte et meningsfuldt hverdagsliv.	
4.	Eleven kan anvende viden om kommunikation, samarbejde og konflikthåndtering i mødet med borgeren til selvstændigt at medvirke til udvikling af et godt psykisk arbejdsmiljø.	
5.	. Eleven kan anvende viden om rehabilitering i hverdagslivet til at kunne arbejde understøttende og involverende i samarbejdet med borgeren og pårørende.	
8.	Eleven kan anvende viden om redskaber til at forebygge udadreagerende adfærd og magtanvendelse til at forklare og arbejde med, hvordan respekt og værdighed bevares i plejen af borgeren, herunder borgere med demens.	

2.	Eleven kan anvende viden om Serviceloven og Sundhedsloven, herunder regler for delegering, som ramme for social- og sundhedshjælperens opgaver til at udvælge og varetage arbejdsopgaver inden for eget kompetenceområde.	<ul style="list-style-type: none"> • Servicelov • Sundhedslov • Delegering • Pasning af døende • Magtanvendelse • Personlig hjælp • Praktisk hjælp • Utilsigtede hændelser • Kvalitet • Visitationsregler • BUM model • Sundhedsaftaler • Socialpolitik, sundhedspolitik og uddannelsespolitik • Fag og myndighedsperson • Kompetence • Tværsektoriel • Tværfaglig • Dokumentation • Viden om faglighed og fagområder
3.	Eleven kan anvende viden om lovgivning og lokale retningslinjer for utilsigtede hændelser til at deltage i samt tage medansvar for kvalitetsudvikling af praksis.	
4.	Eleven kan anvende viden om social- og sundhedspolitiske målsætninger, sundhedsaftaler og visitationssystem til at reflektere over varetagelsen af arbejdet som social- og sundhedshjælper.	
7.	Eleven kan, som fag- og myndighedsperson, anvende viden om betydningen af tværsektorielt og tværfagligt samarbejde, herunder dokumentation og videregivelse af faglige informationer til at skabe struktur og sammenhængende forløb for borgeren.	
8.	Eleven kan anvende viden om relevante samarbejdspartneres arbejdsområder til at foretage relevante observationer af borgeren inden henvendelse til andre fagpersoner.	

3. skoleperiode

Mål	Fag og fagmål som indgår i temaet	Læringselementer
1	. Eleven kan anvende viden om menneskets grundlæggende behov og funktionsniveau til i samarbejde med borgeren at planlægge, udføre og evaluere pleje- og omsorgsopgaver, der fremmer borgerens egenomsorg.	<ul style="list-style-type: none"> • Maslow • Omsorg / egenomsorg • Ressourcer • Belastninger • Arbejdsmodellen • Hygiejniske principper (naturfagsbog) i forhold til praktiske opgaver • Smittemåde • Værnemidler • Hygiejniske principper i forhold til personlig hygiejne • Medicinhåndtering • Komplekse og ikke komplekse borgerforløb • ADL • Rehabilitering i forhold til praktisk og personlig hjælp • Aldring, fysik, psykisk og socialt • Arbejdsmodellen • Professionelt arbejdsfelt • Kronisk sygdomme • Hverdagsobservation • Triage • ISBAR • ABCDE • TOPS modellen • Samarbejde med andre faggrupper • 4 fokuspunkter (Lyt, observer,
2.	Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper og procedurer for madhåndtering, skift af sengelinned, sortering af vasketøj og rengøring til selvstændigt at forebygge smittespredning og afbryde smitteveje samt selvstændigt udføre praktiske opgaver i hjemmet.	
3.	Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper, afbrydelse af smitteveje, procedurer for personlig hygiejne, mund- og tandpleje samt medicinhåndtering som delegeret opgave, til selvstændigt at udføre pleje- og omsorgsopgaver hos borgeren.	
4.	. Eleven kan anvende viden om samarbejde i den rehabiliterende indsats til at kunne involvere og aktivere borgeren i prioriteringen og udførelsen af praktisk og personlig hjælp.	
5.	Eleven kan anvende viden om alderssvækkede borgeres funktionsniveau, behov og hyppigst forekommende kroniske sygdomme til at kunne planlægge, udføre og evaluere personlig hygiejne og plejeopgaver med omsorg og respekt for det enkelte menneske.	
6.	Eleven kan, med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Værktøjer til tidlig opsporing, anvende viden om principperne for observation af borgerens almene sundhedstilstand til at kunne reagere hensigtsmæssigt herpå, herunder varetage dokumentation og tage kontakt til relevante fagpersoner.	
7.	Eleven kan anvende viden om kroppens opbygning og funktion, herunder den fysiske og psykiske aldringsproces, til at kunne observere og identificere typiske symptomer på ændret adfærd samt iværksætte relevante handlinger.	
8.	Eleven kan anvende viden om digitale redskaber til at vejlede og støtte den ældre borger i adgangen til det digitale Danmark.	
9.	Eleven kan anvende viden om de hyppigst forekommende demenssygdomme, deres årsager, symptomer og udvikling til at forklare demenssygdommes betydning for borgerens hverdagsliv.	

10.	Eleven kan anvende viden om den ældre borgers mulige symptomer ved tilstande som fx cystitis, smerter, væskemangel og udvikling af delir til at kunne tilrettelægge og udføre pleje, omsorg og støtte til borgeren.	reflekter og reager <ul style="list-style-type: none"> • Anatomie og fysiologi • Forandringer • Sygdomslære • Sundhed.dk • Borger.dk' • Nem ID • Senior online det Digitale Danmark set med +65 øjne • Demens4Symptomlære • Smerter • Delir • Arbejdsmodellen
1.	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.	<ul style="list-style-type: none"> • Rehabilitering • Hverdagsrehabilitering • Borgerinddragelse • Tværfagligt samarbejde • ADL • Funktionsevne • Aktivitetsanalyse • Planlægning af aktiviteter • Livskvalitet • Kajandi • Siri Næss • Ressourcer • Selvbestemmelsesret og borgerinddragelse • Motivation • Antonowsky • Sundhedsbegreb • Sundhedsfremme • Sygdomsforebyggelse • KRAM • Ernæringsrigtig kost • Måltidets betydning
1.1	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i sammenligning, valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.	
2.	Eleven kan anvende viden om samarbejde og borgerinddragelse til at kunne understøtte borgerens selvbestemmelsesret i eget liv.	
2.1	Eleven kan anvende viden om samarbejde og borgerinddragelse til at kunne vurdere og begrunde , hvordan borgerens selvbestemmelsesret i eget liv kan understøttes	
3.	Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne arbejde forebyggende samt vejlede borgeren i sunde valg.	
3.1	Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne identificere og iværksætte forebyggende initiativer samt vejlede borgeren i sunde valg.	
4.	Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning til i samarbejde med borgeren og pårørende at kunne igangsætte forebyggende og sundhedsfremmende tiltag samt sikre en hensigtsmæssig ernæring.	

4.1	Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning til i samarbejde med borgeren og pårørende at kunne identificere og igangsætte forebyggende og sundhedsfremmende tiltag samt sikre en hensigtsmæssig ernæring	<ul style="list-style-type: none"> • Anretning af mad • Aktiviteter • Inddragelse af pårørende og frivillige • ADL • Plejeplan • Træningsplan • Rehabiliteringsforløbh • Netværk • Mestring • Rehabiliteringsforløb • Guidning • Vejledning • Aktiv lytning • Anerkendende kommunikation • Arbejds miljø • Forflytning • Forebyggelse af arbejdsbetinget belastninger og arbejdsulykker • Velfærds teknologi og hjælpemidler og ergonomiske teknikker • Velfærdsteknologi • Understøtte borgerens funktionsevne • Mestring
6.	Eleven kan anvende viden om inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne samarbejde om at tilrettelægge intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter ud fra en rehabiliterende tilgang.	
6.1	Eleven kan anvende viden om inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne samarbejde om at vurdere, begrunde og tilrettelægge intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter ud fra en rehabiliterende tilgang.	
7.	Eleven kan anvende viden om plejeplaner og træningsplaner til at kunne arbejde målrettet med borgerens rehabiliteringsforløb ud fra et helhedsorienteret perspektiv.	
7.1	Eleven kan anvende viden om plejeplaner og træningsplaner til at kunne vurdere, begrunde og arbejde målrettet med borgerens rehabiliteringsforløb ud fra et helhedsorienteret perspektiv.	
8.	Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.	
8.1	Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder finde og anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.	
9.	. Eleven kan anvende viden om kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.	
9.1	Eleven kan anvende viden om og begrunde valg af kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.	
10.	Eleven kan anvende viden om arbejdsmiljø og ergonomi til selvstændigt at planlægge og udføre forflytningsopgaver, herunder forebygge arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.	
10.1	Eleven kan anvende viden om arbejdsmiljø og ergonomi til selvstændigt at planlægge og udføre forflytningsopgaver, herunder vurdere og begrunde hvordan arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker kan forebygges ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.	

11.	Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi til at kunne vejlede borgeren i brugen af teknologi, der kan understøtte borgerens funktionsevne og mestring af hverdagslivet.	
11.1	Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi til at <i>finde, sammenligne</i> og vejlede borgeren i brugen af teknologi, der kan understøtte borgerens funktionsevne og mestring af hverdagslivet.	
4.	Eleven kan anvende viden om kommunikation, samarbejde og konflikthåndtering i mødet med borgeren til selvstændigt at medvirke til udvikling af et godt psykisk arbejdsmiljø.	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde og konflikthåndtering • Psykisk arbejdsmiljø • Motivation og guiding • Observationsmetoder i forhold borgerens sundhedstilstand • Udad reagerende adfærd • Magtanvendelse • Voldforebyggende indsats • Værdighed
7	Eleven kan anvende viden om grundlæggende behov, observationsmetoder og vurdering af fysisk, psykisk og social sundhedstilstand til at kunne motivere og guide borgeren til egenomsorg.	
8	Eleven kan anvende viden om redskaber til at forebygge udad reagerende adfærd og magtanvendelse til at forklare og arbejde med, hvordan respekt og værdighed bevares i plejen af borgeren, herunder borgere med demens.	
6.	Eleven kan anvende viden om arbejdspladsens organisering og mulighed for medarbejderindflydelse til selvstændigt at kunne tage medansvar for trivsel på arbejdspladsen.	
7.	Eleven kan, som fag- og myndighedsperson, anvende viden om betydningen af tværsektorielt og tværfagligt samarbejde, herunder dokumentation og videregivelse af faglige informationer til at skabe struktur og sammenhængende forløb for borgeren.	<ul style="list-style-type: none"> • Trivsel på arbejdspladsen (på klassen) • Selvbestemmelsesret • Umyndiggørelse • Sammenhængende forløb for borgeren • Samarbejde med andre faggrupper
8.	Eleven kan anvende viden om relevante samarbejdspartneres arbejdsområder til at foretage relevante observationer af borgeren inden henvendelse til andre fagpersoner.	